

در «کوچه» جشنواره موسیقی بوشهر چه می‌گذرد؟

شب‌های رنگی با آوای سنتی ایرانی

لیلا شوقی

روزنامه‌نگار

بسیاری از جشنواره‌های موسیقایی از طرف ارگان‌ها برگزار می‌شوند اما این دلیل نمی‌شود که جشنواره موسیقایی که از طرف مردم و خودجوش برگزار می‌شود، وجود نداشته باشد. «کوچه» جشنواره موسیقی بوشهر، یک جشنواره هفت روزه است که با اجرای موسیقی سنتی قصد دارد تا شب‌ها را پر از نور و رنگ سنتی - ایرانی کند. «در کوچه‌ها، مردم ترانه می‌خوانند. مولودی‌های پس‌کوچه‌های جهان، خویش یکدیگرند، پاره‌هایی از یک پیکر. جشنواره موسیقی کوچه، می‌خواهد زمزمه‌های زیر لب، ترانه‌های پشت پنجره‌ها و آوازهای آخر شب رهگذران پس‌کوچه‌های همه خانه‌های ایران و جهان را بشنود. تلاش دارد از روزهای برگزاری‌اش، موسیقی ناب را ساده و بی‌تکلف برای ارتقای زیستن انسانی به گوش و قلب مخاطبانی برساند که هجوم صداهای سطحی و نازل محاصره‌شان کرده است. جشنواره موسیقی کوچه، رویدادی است کاملاً مستقل که با حضور هنرمندان و هنردوستان، هر ساله، اسفندماه در کوچه‌ای از کوچه‌های بندر بوشهر برگزار می‌شود.» این تعریفی است که از این جشنواره شده است.

کوچه موسیقی

که در آن مراسم برگزار می‌شود، در جشنواره بمبئی هندوستان شرکت کرد و اتفاقاً سه چهار شب هم در آنجا اجرا داشت. اجرایی که از نظر مسئولان برگزاری، خیلی خوب بوده و مورد قبول واقع شده است. به جز این کوچه هم، مسئولان مراسم دوست دارند همین کوچه را به یک رویداد دیگر تبدیل کنند. کوچه‌ای که کشورهای دیگر هم اجازه ورود به این مراسم را داشته باشند و بتوانند بنوازند. کوچه‌ای که به نام کوچه کالچر شناخته شده است. هرچند تلاش مسئولان برگزاری این بود که امسال هم از کشورهای دیگر بتوانند در این جشنواره شرکت کنند. اما به نظر می‌آید با مشکلات ارزی، نتوانستند به هدف‌شان برسند. گروه‌های موسیقایی از آذربایجان، خوزستان، لرستان، بوشهر، خراسان رضوی و افغانستان در این مراسم شرکت می‌کنند.

میزبان مهربان بوشهری

همه چیز در این جشنواره از برگزاری، فروش بلیت و حتی اسکان هم مردمی است و این مردم هستند که بسیاری از کارها را به صورت خودجوش انجام می‌دهند. با مشکلات اقتصادی که این روزها وجود دارد مسلماً شرایط برای دانشجویان، خانواده‌ها و دوستان موسیقی که دوست دارند در این گردهمایی فرهنگی شرکت کنند، سخت است. برای این مشکل هم مردم بوشهر و مسئولان برگزاری، فکری کردند. فکری که درست در سال گذشته هم اجرایی شد و بسیار هم خوب جواب داد. هر کدام از خانواده‌های بوشهری در طرح میزبان بودن شرکت می‌کنند. طرحی که در آن هر خانواده‌ای می‌تواند میزبان مهمانان این جشنواره از شهرهای مختلف باشد. تعامل بین میزبانان و مهمانان و ارتباط دوستی که برقرار می‌شود می‌تواند به مردمی بودن و پیوند دوستی این جشنواره کمک کند.

گروه‌های سنتی، نوازندگان دوره‌گرد هم در کوچه‌ها، کافه‌ها و قهوه‌خانه‌های شهر باده‌ها اجرا می‌کنند و تا صبح می‌خوانند. این اما تنها رویداد حاشیه‌ای جشنواره موسیقی کوچه نیست. برگزارکنندگان جشنواره تعریف می‌کنند که یک بازیگر تئاتر هم قرار است در یکی از قهوه‌خانه‌ها اجرایی تک‌نفره داشته باشد. استقبال از این جشنواره این قدر خوب بوده است که بعد از ۲۴ ساعت تمام بلیت‌ها به فروش رسید. اتفاقی که برای برگزارکنندگان هم غیرمنتظره بود.

ورود پاپ ممنوع

درست است که بسیاری از جوانان از موسیقی پاپ خوش‌شان می‌آید، اما موسیقی پاپ اجازه ورود به این جشنواره را ندارد نکته مهم درباره این جشنواره هم این است که این موسیقی سنتی بوشهر، شهری

گفت‌وگو با احسان عبدی‌پور، کارگردان سینما که از برگزارکنندگان این جشنواره است

با این جشنواره حالمان خوب است

همه احسان عبدی‌پور را به عنوان کارگردان و نویسنده می‌شناسند. فیلم‌های تیک‌آف، پاپ، تنهای تنهای تنها، و... از فیلم‌هایی است که او کارگردانی کرده. سال گذشته اولین دوره جشنواره با ایده اولیه عبدی‌پور شروع به کار کرد.

«کوچه» از کجا شکل گرفت؟

ایده از اجرای یک گروه بندرعباسی در جشنواره موسیقی فجر و در تهران آمد. با اجرای این گروه من متوجه شدم که چقدر در ایران ریشه‌های مشترک موسیقی داریم. من تا آن زمان این را در موسیقی

نمی‌دانستم. به دوستانم که در این کار به من کمک می‌کنند، گفتم چقدر خوب می‌شود که این گروه‌ها را بیاوریم تا در بوشهر اجرا کنند. این حرف من باعث شد تا هفت هشت گروه به ما بپیوندند و بعد تصمیم گرفتیم از جاهای مختلف ایران گروه‌ها را دعوت کنیم. کسانی که صدای رایج و پاپ ایران نیستند. جریان غالب موسیقایی مردم نیستند ولی ارزش‌های موسیقی فوق‌العاده‌ای دارند. آنها را جمع کردیم و دیدیم که چقدر مردم استقبال کردند و دوستش داشتند.

چرا جشنواره را در پایتخت اجرا نکردید؟ چرا بوشهر شهر جشنواره است؟

من زیرساخت‌های برگزاری این مراسم را در پایتخت ندارم. حال و هوای بوشهر، خاص است. در پایتخت هزار تا اتفاق فرهنگی می‌افتد. من دوست داشتم برای مردم شهری که در آنجا به دنیا آمدم، یک کاری کنم. دوست داشتم برای بچه‌هایی که در سن ۲۰-۱۹ سالگی هستند و استعداد موسیقی دارند، کاری کنم تا با موسیقی دیگر شهرها هم آشنا شوند. این امکانات در تهران برای همه وجود دارد. نکته مهم درباره این جشنواره این است که این جشنواره نگاه بی‌زیبایی ندارد. یک ریال هم به برگزارکنندگان نمی‌رسد. همه سودها بین نوازندگان تقسیم می‌شود و مهم‌ترین ماجرا این است که یک ریال از هیچ ارگان و نهاد دولتی نمی‌گیرد. همه چیز مردمی و خودجوش است.

شبی به این جشنواره، با این شکل و شمایل قبلاً هم در ایران وجود داشته است؟

من سرچ نکردم. راستش مهم هم نیست. مهم حال خوب مردم است. با این که برگزارکنندگان این جشنواره یک ماه تمام همه‌شان شغل و دغدغه‌های خود را دارند، شبانه‌روز سعی می‌کنند تا حال آدم‌ها خوب شود.

خودتان را در برگزاری مراسم موفق می‌دانید؟

راستش اینها جزو واژگان من نیستند. به نظرم تعریف حس و حال جشنواره‌های اینچنینی ریاضیات سرش نمی‌شود. با آمار و ارقام نمی‌شود درباره‌اش حرف زد. همین کافی است که موسیقی‌ها بتوانند سفر کنند و حس خوب به وجود آورند.